

Stretli sme sa s obžalovanými z vraždy Ľudmily Cervanovej

SME OBEŤAMI JUSTIČNÉHO ČINU

INGRID JARUNIKOVÁ

Kto vlastne v roku 1976 zavraždil študentku medicíny Ľudmilu Cervanovú? Sedeli za mrežami, čo sa o prípade hovorí na súde v Štrasburgu? Obnovený proces, ktorý má pokračovať 17. apríla, siet dať odpoveď na mnohé otázky. Niektoré pre náš časopis vysvetľujú obžalovaní.

Vývoj prípadu

V roku 1982 odsúdili siedmich obvinených zo znásilnenia a vraždy Ľudmily Cervanovej od štyroch do dvadsiatich štyroch rokov väzenia. V marci 1990 podal federálny prokurátor Tibor Böhm sťažnosť pre porušenie zákona v prospech obvinených. Uvádzať v ňom, že „niektoré závery o vine obvinených sa opierajú len o skutkové predpoklady, ktoré neboli dokázané, a navyše sa stali súčasťou logickej konštrukcie skutkového deja, hoci ich existencia je pochybná“. Nasledovalo pojednávanie na Najvyššom súde ČSFR a súd všetky rozhodnutia a rozsudky 19. októbra 1990 zrušil a vrátil prípad Krajskému súdu v Bratislave na opätovné prerokovanie. Odsúdených po deviatich rokoch prepustili. V rokoch 1991 – 1994 bolo niekoľko pojednávaní. Boli prerušené a v senáte, ktorý mal o prípade rozhodnúť, sa vystriedalo niekoľko sudcov. Siedmi obžalovaní podali v priebehu minulého roka sťažnosť na Európsky súd pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorý od našej vlády žiadal stanovisko k prípadu do februára 2001. Azda reakciou na to je nové pojednávanie určené na 17. apríla 2001. Obžalovaní očakávajú, že súd nad nimi vynesie oslobodzujúci rozsudok. – Sme nevinní! Stali sme sa obeťou justičného činu! – tvrdia. Zajímavé je, že sudca Štefan Galčarovič, ktorý by mal súdu predsedáť, je ten istý, čo bol v roku 1982 zástupcom predsedu senátu, ktorý siedmich obžalovaných odsúdil.

Foto: autor

U nesena, znásilnená, utopená. V bývalom Československu je pravdepodobne len málo ľudí, ktorí v sedemdesiatych rokoch nezaregistrovali otrasnú vraždu Ľudmily Cervanovej. Pre siedmich Nitranov, ktorí mali byť aktérmi tohto brutálneho činu, žiadali tvrdé tresty. Aj ich dostali. O mesiac bude súd pravdepodobne rozhodovať o ich rehabilitácii. Ako je to možné? rozhorčuje sa väčšina národa.

Rozsudok zo septembra 1982 znie: Deviateho júla 1976 asi o pol jedenástej večer pred internátni v Mlynskej doline v Bratislave dvaja obvinení násilím vtiahli dvadsaťjedenročnú Ľudmilu Cervanovú do osobného auta a spoločne s ďalšími dvoma mužmi ju odviezli do domu na Varínskej ulici. V druhom aute ich nasledovali ďalší traja obžalovaní spoločne s tzv. hlavnou svedkyňou, jedinou ženou, ktorá bola pri brutálnom čine.

Cervanovú znásilnili. V noci sa na podnet jedného z nich rozhodli ju usmrtiť. Zviazali ju šnúrou na bielizeň, ústa previazali vreckovkou a odviezli do Kráľovej pri Senci k termálnemu jazierku. Hodili ju do vody a utopili. Potom mŕtvolu z jazierka vytiahli a preniesli k neďalekému potoku Čierna voda, do ktorého ju hodili. Mŕtvolu našli štrnásteho júla 1976.

Vaše dieťa je už v domove

– Boli to deti papalášov, ktoré si mysleli, že môžu všetko. Bolo proti nim však toľko dôkazov, že ani vysoké posty ich rodičov nemohli zabrániť potrestaniu. Napokon sa aj sami priznali. – to sú najčastejšie argumenty ľudí, ktorí sú dodnes presvedčení, že súd odsúdil skutočných vrahov.

Priznam sa, s podobnými pochybnosťami som išla na stretnu-

Jediný z obžalovaných mala na brutálnu Andrašik bol ochotný. Bola medičkou svojo fotografu i... – V roku 1980 pred domom na... v Bratislave, v ktorom rok pracovala ako... podľa vtedajších... pred piatimi rokmi... nepamätala som s... Cervanovej.

som tento názor... cent národa si... dy odviezli... cho skonštatovať... – Cervanovú... kedy som sa s... ne hovorí M. A... za jej vraždu odsú... rokov (odsúdi... ka). – Deviateho... bol v klube Linc... ona, ale s F. Č... kani, ktoré boli... ľch svedectvo... hoci ho pomska... Ostatní vted... hoci, niečo o...

rdia: ČINU!

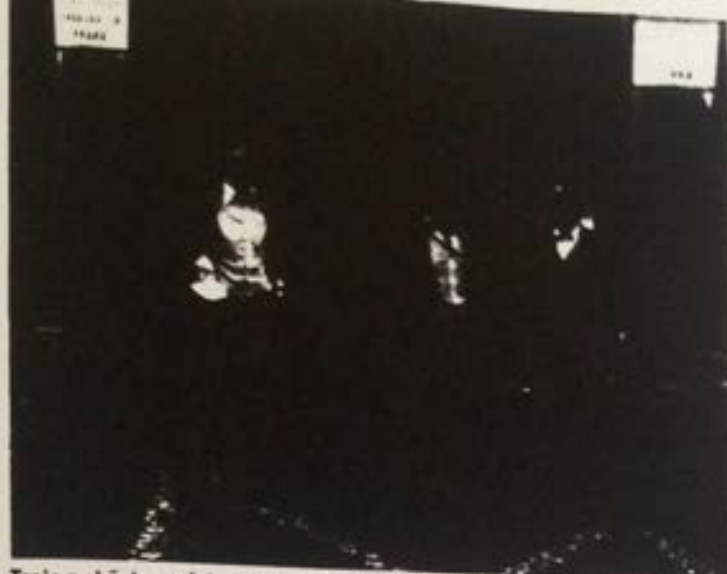
... noc sme s ním boli dvanásť, -
... príbuzná jedného obžalo-
... ktorá si želá zostať v ano-
... Mňa i ostatných svedkov
... tlačili k tomu, aby
... Stále ma prena-
... robili problémy všet-
... s ktorými som sa stretla. Na
... som často počula: vaše
... už v domove. Alebo pri-
... na moje meno. Ni-
... som nevedela, či sa z výsluchu
... Deťom zakazovali ka-
... sa s mojimi, v práci so
... kolegovia odmietali praco-
... Manželka jedného z mužov si
... deťom zmenila meno. A oni
... boli deti papalášov? Veď náš
... ani nebol v strane, - dodáva.
... V dome, do ktorého mali obža-
... Cervanovú odviezť, mali
... prenajatú izbu dvaja
... Mesiac pred osudnou no-
... tam však už nebývali, žili tam
... neznáme dievčatá. Tie však
... noc neboli doma, rovnako ako
... domáca. Súd však vychádzal
... predpokladu, že obvinení muži
... mohli byť bez toho, aby niekto
... zbadal, asi mali kópiu kľúča.

Čerou sa nsmela stretávať

... najzarážajúcejší je príbeh
... hlavnej svedkyne - ženy, ktorá
... mala na brutálnom čine zúčast-
... Bola medičkou ako Cervano-
... V roku 1980 za mnou vyšet-
... prišli prvýkrát. To som už
... pracovala ako zubárka, - ho-
... Pýtali sa, čo som robila
... piatimi rokmi deviateho júla.
... pamätala som si, kde som bola.

Tzv. hlavná svedkyňa v procese (druhá zľava v hornom rade) na vodáckom kurze, ktorý bol od 7. do 16. júla 1976. Tito svedkovia nikoho nezaujímali?

Traja z obžalovaných devätnásteho októbra 1990, keď Najvyšší súd ČSFR zrušil rozsudok z roku 1982, vychádzajú z pražskej väznice na Pankráci.

Výsluchy sprevádzali vyhrážky, že sa nedostanem na svadbu, neskôr, keď som bola tehotná, ma dva dni držali v špinavej cele s nedýchateľným vzduchom.

Vyšetrovatelia jej nedali pokoj. Keď ju v auguste 1981 zavreli na tri dni, povedala všetko, čo chceli počuť. Až potom začala pátrať, kde vlastne v osudnú noc bola. Odvolávala a priznávala sa niekoľkokrát. - Napokon som zistila, kde som bola. So spolužiakmi na vodáckom kurze v Revištskom Podzámčí, - pokračuje. - Siedmeho októbra ma opäť zavreli, na dvadsaťdva dní, obvinili z krivej výpovede, lebo som nechcela priznať, že som z kurzu odišla. Ako som sa dostala do Bratislavy, čo trvá najmenej tri hodiny, že som nemohla odísť skôr ako o piatej poobede, pretože sme splavovali Hron, že so mnou boli v stane dve dievčatá, ktoré by zbadali, keby som v noci odišla a ráno sa vrátila, to nikoho nezaujímalo. Chcela som odísť z väzenia, veď doma zostala dcéra, o ktorej mi tvrdili, že ju už neuvidím. Priznala som sa znova, - spomína.

Na hlavnom pojednávaní v auguste 1982 však priznanie poprela

a trvala na tom, že bola na vodáckom kurze. - Nemohla som si zobrať na svedomie životy iných ľudí, - tvrdí dnes. Začiatkom septembra jej vyšetrovatelia spravili pachové skúšky. Tie vraj potvrdili, že sa s Cervanovou stretla, a 24. septembra ju vzali do väzby. Súd ju odsúdil za krivú výpoveď a nadržovanie páchatelom na dva a pol roka. Jej dcéra mala vtedy dva roky. - Väzenie bolo peklo. Ženy na mňa vykrikovali, že ma zabijú, - spomína. Manžel sa s ňou rozviedol dva týždne predtým, ako mala odísť z väzenia, s dcérou mala zakázané stretávať sa.

Dnes je opäť zubárka, má novú rodinu, manžela a syna. S dcérou, ktorá má dvadsaťjeden rokov, sa stretáva len posledné dva roky. - Nemám z nového procesu dobrý pocit. Pochybujem, že si sudcovia priznajú svoju chybu, - dodáva.

Toto je len niekoľko nejasností v prípade, na ktoré upozorňujú obžalovaní i prokurátor Tibor Böhms. Dostatočne sa nedokázalo ani miesto činu a miesto únosu.

Veď sa priznali

Na stretnutie prišli šiesti muži. O siedmom s iniciálami R. B., na ktorého výpovediach bola z veľkej časti postavená žaloba, som sa dozvedela, že z domu nevychádza, ročne trávi dva-tri mesiace na psychiatrii, má rakovinu, ťažkú endogénnu depresiu a pod najmenším nátlakom sa uňho objavujú halucinácie. - Je to troska, už počas výsluchov sa zlomil a vyšetrovateľom dal jedenásť rôznych teórií činu, - hovorí M. A. o človeku, ktorý bol podľa neho kedysi talentovaným kameramanom.

- Zlomili aj mňa, - hovorí M. A., ktorý sa priznal, a po dvoch me-

siacoch výpoveď odvolal. - Po niekoľkokomesačnom fyzickom i psychickom násilí, na ktorom sa zúčastňovali aj moji spoluväzni, za mnou prišli a povedali: Buď sa teraz priznáš, alebo ňa obesíme. Nevládol som to.

Ďalší spomína, že výsluchy sa neraz začali obúchaním hlavy o stenu. - Raz ma o štvrtej ráno zobrali muži so samopalmi a odviekli do vykachličkovanej miestnosti, kde boli na stenách stopy krvi a vlasov. Nechali ma tam sedieť dve hodiny samého. Potom prišiel vyšetrovateľ a môj advokát a vzápätí privedli R. B., úplne zničeného, trasúceho sa. Vtedy som sa priznal aj ja.

Ani jedna žena nevydržala so svojim odsúdeným mužom. Niektorí majú dodnes komplikované vzťahy so svojimi deťmi. S týmito sa im chváliť nechce. Hoci piati z nich sú dnes pomerne úspešní živnostníci, nikdy sa nevyrovnali s tým, čo sa stalo.

- Nie sme priatelia, - tvrdia o sebe svorne. - Ublížili mi, stiahli ma do toho, - tvrdí dokonca S. D., ktorý sa k znásilneniu a vražde nikdy nepriznal a proti nikomu nesvedčil.

Kto a prečo?

- Prečo ste sa stali obeťmi práve vy? - nedá mi nespýtať sa. - Náhodný výber... Kráľová pri Senci je na ceste z Bratislavy do Nitry... Nikto nebol celkom „čistý“ u komunistov..., - len odhadujú.

Ďalšou otázkou zostáva, kto a prečo Ludmilu Cervanovú zavraždil, ak to neboli siedmi Nitrania. Dohadov je mnoho. Jeden z obžalovaných sa domnieva, že to bola pomsta za Ludmiliného otca, dôstojníka československej armády.

Prečo sa vyšetrovanie v roku 1976 akoby zastavilo a opäť sa rozběhlo až roku 1978? Hovorí sa o tom, že sa tak stalo na žiadosť vtedajšieho prezidenta Gustáva Husáka. Údajne mal odovzdať štátne vyznamenanie dôstojníkovi Cervanovi. Ten ho však odmietol, kým sa nevyšetrí smrť jeho dcéry. Ludmilina smrť totiž ťažko zasiahla aj rodinu Cervanovcov. Manželia sa rozišli, a keď sa Cervanovi narodila v druhom manželstve dcéra, tiež ju nazval Ludmila.

V roku 1978 teda nastúpila policajná ctížiadosť a nutnosť nájsť vinníkov. Takto sa začal vraj najnákladnejší proces v dejinách československej kriminalistiky. ■

Obvinený v prípade vraždy piešťanskej medicčky Ludmily Cervanovej

Ing. Milan Andrášik: **viem, že som nevinný**

Už onedlho - 17. apríla 2001 by sa malo na Krajskom súde v Bratislave začať pojednávanie so siedmimi Nitranmi obvinenými z vraždy Eudmily Cervanovej, študentky I. ročníka Lekárskej fakulty UK v Bratislave. Výnimočnosť tohto prípadu nespočíva iba v brutalite a spôsobe, akým bola Eudmila v noci z 9. na 10. júla 1976 unesená, znásilnená a zavraždená, ale najmä v tom, že právoplatný rozsudok bol v roku 1983 vyhlásený (tresty od 4 do 24 rokov odňatia slobody). V roku 1990 však tento rozsudok Najvyšší súd ČSFR zrušil pre nezákonnosť a nedostatky pri vyšetrovaní. Jeden z hlavných obvinených - Ing. Milan Andrášik, pôvodne odsúdený na 22 rokov odňatia slobody, poskytol Novému Času interview.

● Podľa vás išlo o justičný zločin. Čo viedlo vyšetrovateľov, prokurátora či sudcov k tomu, aby - ako vy tvrdíte - obvinili a neskôr aj odsúdili nevinných ľudí?

Silná objednávka vtedajšej mo-

ci. Údajne diktátor Brežnev udelil Cervanovi vyznamenanie, pričom odovzdal mu ho mal v Prahe Husák, ale Cervan ho odmietol. A tým bol vytvorený silný tlak na policajtov, aby niekoho našli „za

každú cenu“. Myslím si, že na vine je prehnané úsilie policajtov, ktorí chceli dokázať, že sú dobrými policajtmi. Nanešťastie, najambicióznym bol práve šéf vyšetrovacej skupiny, istý pán Pálka z Prahy. S obľubou vyhlasoval, že na ministerstve vnútra je považovaný za najlepšieho detektíva, ktorý každý prípad vyrieši. Preto chcel za každú cenu vyriešiť aj prípad vraždy Eudmily Cervanovej. A tak skĺzol do nezákonných akcií, najmä nátlaku na svedkov, aj keď v tých časoch to bolo dosť bežné.

● Vašu skupinu obvinili až 5 rokov po vražde. Ešte pred vami vyšetrovatelia podozrievali niekoľko ďalších osôb. Najprv sa pustili po tzv. arabskej stope, neskôr zatkli a obvinili z Cervanovej vraždy istého J. H., potom zase S. D. Prečo vlastne začali podozrievať práve vás?

Podarilo sa im násilím „zlomiť“ troch svedkov do lživých výpovedí. Jedného z nich - Igora U. najskôr Pálka upodozrieval z únosu, neskôr mu ponúkol východisko: nech to „hodí“ na mňa. A tak policajtom podpísal, že videl, ako násilím vtlačám do auta Cervanovú. Výpoveď ešte niekoľkokrát zmenil, a v tej poslednej, ktorá odznela aj na súde, tvrdil, že pri únose Cervanovej boli dve autá, v ktorých sedelo osem ľudí. Na druhej strane však súd nechcel vypočuť L. L. (momentálne reportéra TV Markíza, pozn. red.), ktorý celý únos videl najlepšie z balkóna internátnej izby. Pritom ten tvrdil, ešte v roku 1976, že videl jedno auto a dve osoby, ako unášali dievča! Podobne vypovedali aj ďalší svedkovia v roku 1976.

● Vy ste sa v kritickú noc, keď bola unesená Eudka Cervanová, zabávali v UNIC klube?

Áno, spoločne s Františkom Č. Nikdy sme to ani nepopierali a policajti to vedeli od začiatku. Ostatní obvinení však tvrdia, že v tú noc neboli v Bratislave a už

vonkoncom nie v UNIC klube. A tiež nevidel. Práve keby tam bol, pravdepodobne by ste pochádzali z spájalo?

Ja som bol s Františkom Č. Tých ďalších som len povrchne.

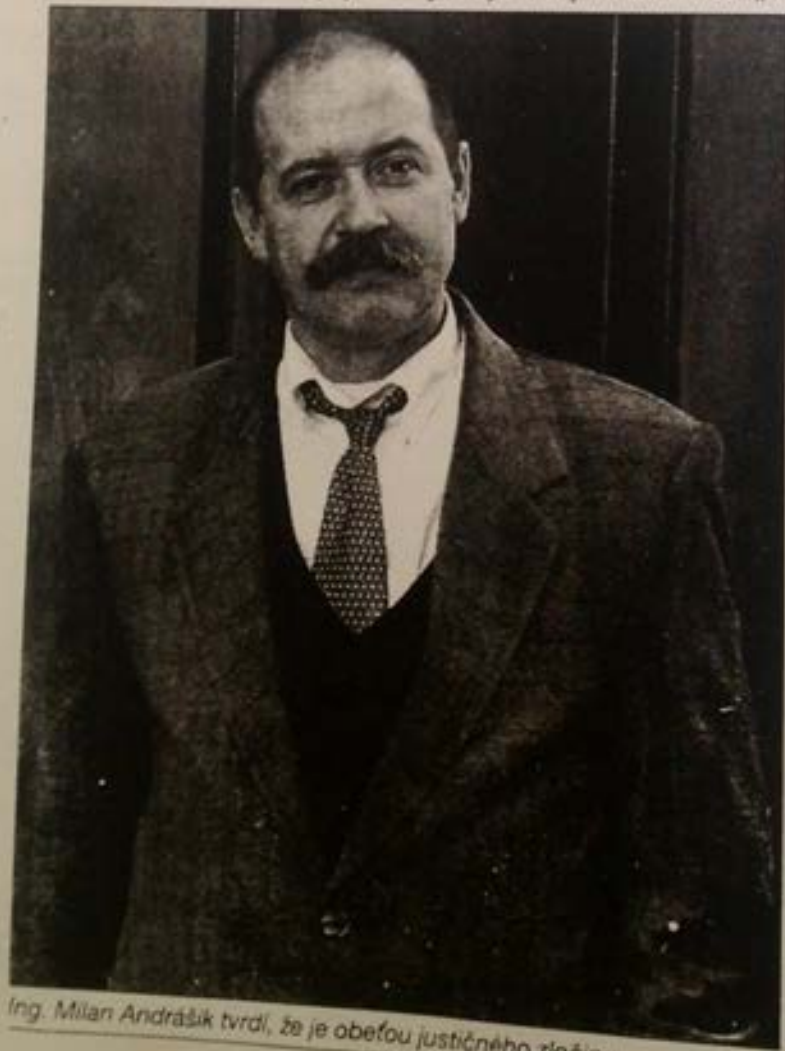
● V čase procesu ako o tri, štyri roky, či, ktorí mali v komunistickom a riaditeľov pápa „papaláš“.

Môj otec bol jeho zväzku a počas procesu bol laný. To policajti vytvorili taký „Áno, my sa nemaj s komunistami nistov.“ Čo však dotkné, že to neskôr mali prídania a korupci zavreli akurát nárov a „papaláš“ nevšimli.

● Vrátime sa k Kam ste vlastne

Už 3 mesiace tékou som mal tam sme ošli a dvoma Františkom a dvoma Františkom a dvoma Františkom návšteve. Vidieť to naše alibi vtedy preto sestry Cobanovej manželka v Mitterrandu, dentovi Hecikovi.

● Súď však k názoru, že nevierobodní, do ktorého podrobnosti z dátumy. Vtedy tiež tvrdili, že a Lucie Cobanovej

Ing. Milan Andrášik tvrdí, že je obetou justičného zločinu.

Kto vlastne zav

dom navštívil a ovplyvňoval

To nie je pr - vyšetrovatel s nimi kontak veľvyslanectve aj potvrdili vznikla pritom pise, ktorú v v snahe sko ženy ďalším až po rokoch sudku naši ro s nimi písomn by viac vedel

● Pán An v pripravnos k únosu, zná účasti na vraž novej. Prečo?

Tlak na r policajti, ale od policajto a prísľub m často fyzicky Zločincom bo to, že páchali ľudoch. Ale vyhrižka, že Žiadny človek dený či už ka sorom. Vtedy rovateľov poč budú visieť. nepriznajú. zachránit živo A potom tá d

spolu s ďalšími šiestimi mužmi z Nitry opäť postaví pred súd

Ako vraj vyzerali posledné hodiny E. Cervanovej

Podľa vyšetrovateľov a kriminalistov, ktorí pracovali na prípade v rokoch 1976 až 1982, sa E. Cervanová 9. júla 1976 zabávala v UNIC klube v Mlynskej doline na zoznamovacom večere brigádnikov. Do tancu hrá skupina Elán. Pri jednom zo stolov sedí práve partia mladých mužov z Nitry, ktorí sú neskôr obžalovaní z tejto vraždy. Majú chuť žurovať ďalej, tak sa dohodnú, že budú pokračovať v byte na Varínskej ulici v Prievozu, kde kedysi dvaja z nich bývali... Pred 22.30 hodinou odchádza E. Cervanová z UNIC klubu na zastávku autobusu č. 39, pretože sa pondýla na Hlavnú stanicu. Vlak ju má dopraviť za jej snúbencom Richardom do Košíc... Niekdé medzi internátom a zastávkou však pri nej zastaví auto, z ktorého vystúpia dvaja muži

a vtaľnú ju násilím dnu. Do Prievozu, do bytu, dorazia dve autá, v ktorých je okrem Cervanovej sedem mužom a jedna žena. Nasilu ju nútia piť víno, neskôr jej zviažu ruky šnúrou na bieleži, vyletú a jeden z druhom z násilím. Ľudmila plače a vykráča, že ich uďa na policii. Muži dostanú strach a rozhodnú sa, že sa jej zbavia. V druhej izbe žrebujú, ktorí dvaja ju zavraždia. Do úst jej napchajú šatku, zviazanú ju zabalú do deky a naložia do auta. Komando sa vyberá k termálnemu jazierku v Kráľovej pri Senici. Tam ju hodia do vody. Ľudmila, so zviazanými rukami za chrbtom, sa po chvíli utopí. Neskôr ich pochyť paríka, vraj ju tam niekto môže ľahko objaviť. Preto mŕtve telo vytiaholu z jazierka a preniesu ho do neďalekej riečky Čierna voda. (f)

... vlastne zavraždili Ľudmilu Cervanovú?!

dokáže, že som nevinný, ak ma kati zavraždia? Som presvedčený, že tieto spôsoby, ktoré vtedy používali, by každého zlomili.

● Každého nie.

Aj z vašej skupiny sa tuším dvaja či traja k ničomu nepriznali.

Mňa policajti „zlomili“ po dva a pol mesiaci väzby. A tým, že zlomili mňa, nepotrebovali už priznania ďalších, považovali to za dostatočné. Takže úsilie policajtov, aby dostali ďalšie priznania, už poľavilo. Možno nerobili také veľké tlaky.

● Myslíte si, že vyšetrovatelia vedeli o vašej nevine, a napriek tomu vás nútli k priznaniu?

Ja som často komunikoval s istým vyšetrovateľom, ktorý mi raz povedal niečo v tom zmysle, „že mu je jedno, či sme te urobili, alebo nie, že on má za úlohu sedieť pri mne, byť so mnou celý deň a pýtať sa ma na veci, ktoré má prikázané a že to si chce aj splniť“.

Myslím si, že o našej údajnej vine bolo skôr presvedčené vedenie vyšetrovateľov. A najmä šéf Pálka, nie však na základe dôkazov.

● Aj keď ste neskôr všetci okrem

Juraja L. odvolali priznania, odsúdili vás na vysoké tresty. Tie potom v roku 1990 zrušil Najvyšší súd ČSFR. Ako k tomu prišlo?

Generálny prokurátor JUDr. Böhm podal sťažnosť pre porušenie zákona na Najvyšší súd ČSFR.

● Ak sa nemýlim, ten istý Böhm bol v kauze Cervanová vašim obhajcom.

Nie, to nie je pravda! Jeho syn bol obhajcom jedného z nás, Františka Č. Ale sťažnosť sa pripravovala na nižších úrovniach, myslím, že ju vypracoval pán Rímal.

● Sťažnosť bola podaná na Najvyšší súd ČSFR, ktorého predsedom bol Otakar Motejl. Ten tiež obhajoval niekoho z vás...

Miloša K., to máte pravdu. Ale to pojednávanie bolo verejné a rozhodoval o tom senát Najvyššieho súdu ČSFR, v ktorom Motejl nebol! Senát dospel k názoru, že predošlé súdy mali nesprávny

prístup k obhajobe obvinených. Obhajoba bola posudzovaná i vo svetle dôkazov, ktoré vyznievajú v neprospech obvinených, čo zodpovedá základným princípom trestného konania. Ďalšie nekonnosti, a je ich množstvo, konkretizované v uznesení.

● Myslíte si, že Krajský súd v Bratislave, ktorý bude v apríli 2001 opäť prejednávať vraždu Cervanovej, rozhodne o vašej vine?

Ja viem, že som nevinný! A to nie je zmeniť.

● Viete si predstaviť, že sa opäť vrátite do väzenia?

Všetko je možné, ale bol by opäť len justičný zločin. Veľmi mi je ľúto, že sa to už nestane. Už rok sa musím zaoberať Cervanovou, ktorú som nikdy v živote nestrelol.

IVAN ČERNÁNSKI
Foto RAMON LEŠA

Recidivista priznáva, že muža obvineného z vraždy Cervanovej

Ivan Fagan: „Sedel som s Andrášikom v cele č. 226!“

Nový Čas sa opäť vracia k prípadu vraždy Eudmy Cervanovej, študentky I. ročníka Lekárskej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave. Jej mŕtvolu vytiahli z potoka Čierna voda policajti v septembri '76, o sedem rokov neskôr poslal Krajský súd v Bratislave za mreže sedem mladíkov z Nitry, ktorých uznal za vinných z vraždy zmyselníka E. Cervanovej. V roku 1990 bol však rozsudok z dôvodu nezákonnosti pri vyšetrovaní zrušený a nový proces by sa mal začať asi o mesiac. Zaujímavé pritom je, že viacerí obžalovaní sa k vražde a zmyselníku E. Cervanovej v prípravnom konaní v 80. rokoch priznali. Milan Andrášik, odsúdený na 22 rokov, to vysvetľoval takto: „Rozhodujúcimi boli tri momenty... Po prvé: stály tlak a násilie spoluväzňov, ktorí boli podplatení niekoľkými dinými a prisľubom zmätku trestu. Po druhé: tlak vyšetrovateľov, ktorí nás vypočúvali každý deň. Tretím momentom bola hrozba, že len priznanie nás môže zachrániť pred trestom smrti.“ Jedným z Andrášikových spoluväzňov bol aj recidivista Ivan Fagan. Dalo by sa povedať, že jeho spomienky na ich spoločnú väzbu potvrdzujú slová Milana Andrášika. Nie však vo všetkom...

● Ako dlho ste boli s Milanom Andrášikom v jednej väzenskej cele?

- Asi sedem mesiacov. Išlo o vyšetrovaciu väzbu.

● V ktorom roku to bolo?

- Nechcem klamať, ale tuším, že v roku 1983. „Sedel“ sme v súbňom paláci v Bratislave v cele číslo 226 iba sami dvaja.

● Milan Andrášik tvrdí, že niektorí spoluväzni naň vyvíjali stály tlak. Patrí ste medzi nich?

- Áno, vyhrážal som sa mu a nútil ho, aby napísal priznanie. Keďže jeho otec bol veľký komunist, tvrdil som mu, že tým priznaním budem jeho otca vydierať a nútiť, aby ma vyťahol z bytu. Oklamal som ho. Jeho priznanie som schoval do obalu knihy, ktorú si, podľa dohody, prevzal vyšetrovateľ.

● Teda v podstate ste boli na Milana Andrášika „nasadený“?

- Áno... Šéfom vyšetrovania bol vtedy podplukovník Stanko. Hovoroval mi: „Zistuj!“ To však bolo všetko. Ani raz mi nepovedal, čo vlastne mám zistiť. Keď som potom Stankovi povedal, čo som sa od Andrášika dozvedel, neboloby zartagoval: „Ivan, to nie je pravda, zistuj ďalej.“ Vrátil som sa do cely a zrelal na nebo:

„Klameš ma! Prečo ma klameš?!“

● A čo ste napríklad zistili?

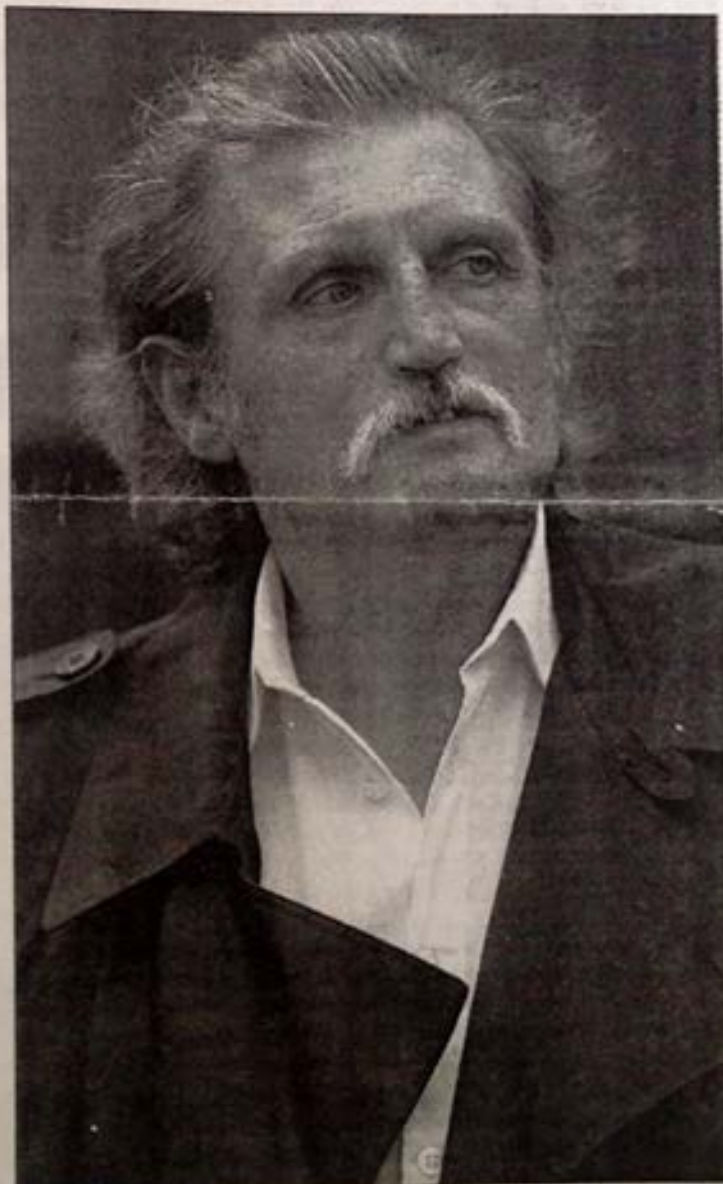
- Najviac ma nazlostilo to, keď hovoril, ako znásilnili Cervanovú. To ma troška dožralo. Fňukal, plakal. Povedal som mu: „Obes sa, ty žobrák! Načo žiješ?“

● Spomínali ste, že Andrášik napísal pod vašim tlakom aj písomné priznanie. Čo v ňom bolo?

- Celý priebeh toho, ako sa to odohralo. Bol to hlavný usvedčujúci dôkaz na súde. Áno, donútil som ho. Ale nevedel som, čo napíše. Priebeh toho, ako sa to stalo, bol z jeho hlavy! Podľa policajných expertov bolo v liste všetko tak, ako sa to v skutočnosti odohralo. Najskôr Cervanovú znásilnili v Prievoze, potom ju zviazali, hodili do auta a odviezli ju k Čiernej vode pri Senci. Môžem odprisahať - aj keď neviem, či niekto ešte uverí mojej prisaha, lebo som vagabund - že nikto mi nepovedal, čo má písať. Všetko musel napísať on.

● Čo ste vlastne vedeli o Cervanovej vražde?

- Vedel som, ktoré osoby sú do toho zapletené a že majú na krku vraždu. Ale nič iné mi nikto

Ivan Fagan. Priznáva, že je vagabund a recidivista, ale v prípade Milana Andrášika vraj hovorí pravdu.

nepovedal. Všetko bolo napísané iba z jeho (Andrášikovej) hlavy. Od nikoho som nedostal ani len slovo inštrukcií, čo má písať. „Zisti si!“ povedal mi podplukovník Stanko. „Nepoviem ti, čo máš zisťovať.“

● Vy ste boli vtedy za čo vo väzbe?

- Mal som na krku paragraf

247 odsek 2 - bytovú krádež.

● Milan Andrášik tvrdí, že ste terorizovali a mučili preto, le vám prisľúbili zníženie trestu...

- Nie je to pravda, nezískal si tým nič. Dostal som štyri ro „natvrdo“ za 21 600 korún, h to nebola ani vlámačka. A or nízator dostal iba 3 roky.

● Prečo ste vôbec spolupracov

Na somnómu priznaniu nútil, ale žiadne podrobnosti mu vraj nediktoval!

...keď ste z toho
...niekoľko výhod?

Prvý nemám rád vrahov.

...keď ste z toho
...niekoľko výhod?

Prvý nemám rád vrahov.

...keď ste z toho
...niekoľko výhod?

Prvý nemám rád vrahov.

...keď ste z toho
...niekoľko výhod?

Prvý nemám rád vrahov.

...keď ste z toho
...niekoľko výhod?

Prvý nemám rád vrahov.

...keď ste z toho
...niekoľko výhod?

Prvý nemám rád vrahov.

za pokus o vraždu... Cigán ma poslal niekde tam, kde nemal, a ja som vytiahol pištoľ. Kamarát mi ju nášťastie vytrhol z ruky. Ale trafil som mu do nohy a dostal som za to paragraf 197 - ohrozenie skupiny obyvateľstva a jednotlivca. Bol som iba štyri dni doma z Leopoldova a hneď ma zatvorili znova na rok. Ale v živote som nikoho nezabil!

● Kedy ste vlastne „sedeli“ prvý raz?

- Prvý trest - ešte predtým som bol v polepšovni - som dostal v roku 1969. Odvtedy to ide so mnou stále. Mal som aj menšie tresty - ochranný dohľad na šesť mesiacov, sedem týždňov a podobné „prkotiny“.

● Vráťme sa ešte k Milanovi Andrášikovi... Prečo vás nakoniec rozdelili?

- Pretože som bol právoplatne odsúdený a previezli ma na výkon trestu do Dubnice nad Váhom. Bolo to asi mesiac po tom, ako napísal priznanie.

● Kde máme istotu, že to, čo ste nám povedali o Milanovi Andrášikovi, je pravda?

- Som ochotný svedčiť aj na súde, keď bude treba, a povieť ma do huby, čo vtedy hovoril!

Milan Andrášik: „Je to starý väzenský harcovník, klamať mu nerobí žiadne problémy!“

Nesý čas poľahdal o reakciu aj Milana Andrášika (na stránke). Na niekoľko našich otázok, ktoré vychádzali z tvrdení Ivana Fagana a týkali sa ich spoločnej vášby, reagoval vyhlásením:

„V osobe Ivana Fagana ide o 12-násobného recidivistu, ktorý svoje trestné činy pokladá za „prkotiny“. Je to starý väzenský harcovník, ktorý dobre poznal a pozná väzenské prostredie. Nať - hoci aj verejne - mu nerobí problémy.

V priebehu vyšetrovania vraždy E. Cervanovej sa vyšetrovacie orgány neštítali ani takých metód, ako bolo využívanie väzňov na špinavú prácu, nátlak na nevinných ľudí, na vydieranie, bitie, intrigy, živé svedectvá, podvody a podobne. Zločini vi pomáhali prenasledovať nevinných ľudí a dostávali za to odmeny vo forme nižších trestov, rôznych naturálií a aj drog (vtedy hlavne tabletky). Spravodlivosť prevrátená naruby. Aj Ivan Fagan bol jedným z nich. Akokoľvek sa chce postaviť do nejakej investigatívnej úlohy, sotva mu niekto uverí. Jeho register trestov hovorí za neho.

Pod nátlakom vznikajú „výpovede“, ktoré si želajú tí, čo nátlak robia. A vedel to aj tento recidivist, lebo všetky potrebné informácie si prečítal z úradnej pošty, ktorú som dostával do cely vo väzení, a on moju poštu obyčajne získal skôr ako ja.

Pod vplyvom sústavných vyhrážok napríklad - Zaskrtím ňa a do rána neprežiješ, ak sa nepriznáš - ale aj hrubého fyzického násillia Fagan dosiahol, že som podpísal papiere, ktoré požadoval. Napriek jeho snahe tieto „dôkazy“ pre jasnosť nevierohodnosť odmietol. Krajský súd aj Najvyšší súd, hoci tieto súdy skôr načúvali argumentom na moje odsúdenie. Teda nie je pravda, že takto získané „priznanie“ bolo hlavným dôkazom na súde.

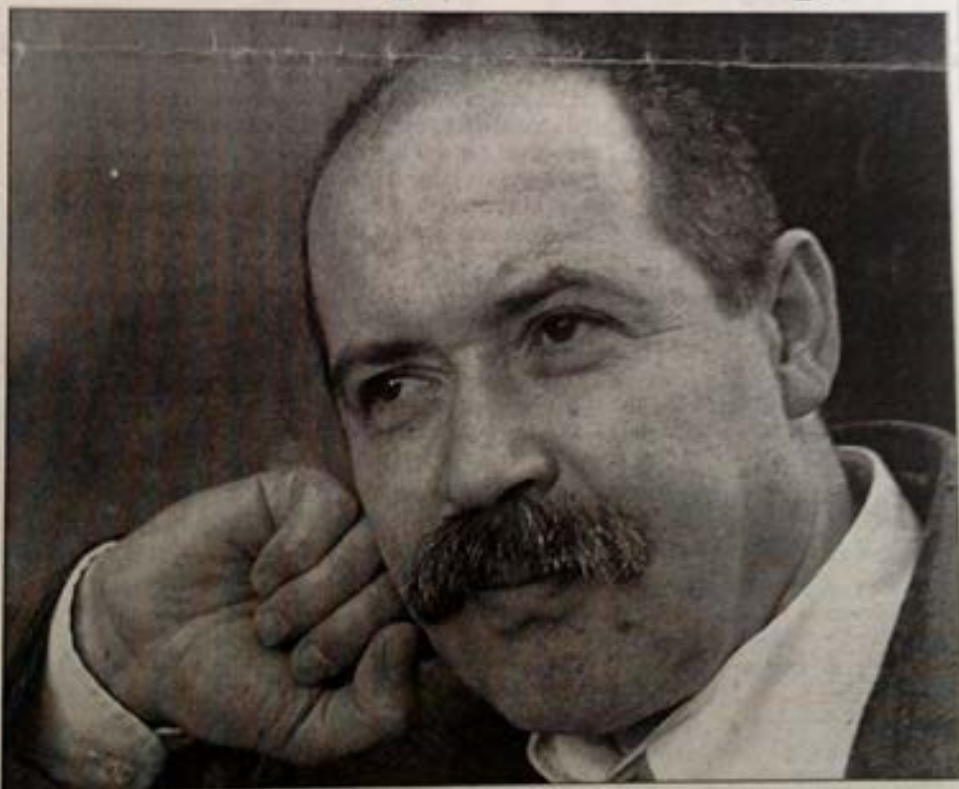
Fagan v rozhovore tvrdí, že nevedel, čo napíšem, a že som

skutok opísal z vlastnej hlavy - zároveň však nebol spokojný s tým, čo bolo napísané, lebo vraj to nebola pravda, a sám o pár riadkov predtým priznáva, že som ho klamal. Dnes, keď priznáva svoj nekalú činnosť, majú byť jeho výpovede zaujímavé?

Viem, že z jeho strany je to len

hrubé osočovanie, a bude mať možnosť svoje tvrdenia prezentovať pred súdom. To podstatné však je: verejne priznal, že nátlak robil. Zvyšok je iba živý balast.“

PETER REMIŠ
IVAN ČERNANSKÝ
Foto DUŠAN KITTLER,
RAMON LEŠKO

Milan Andrášik. Svoje priznanie vraj napísal pod vplyvom vyhrážok a násillia.